

REZOLŪCIJA L1
Cilvēki, meži un mežsaimniecība – mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas sociālekonomisko aspektu uzlabošana

Parakstītājvalstis un Eiropas Kopiena,

A. atceroties mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas mērķus, ko Meža principos¹ noteikusi ANO Vides un attīstības konference (*UNCED*)², un atceroties mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas definīciju, kas pieņemta ar Helsinku ministru konferences Rezolūciju H1³;

B. atzīstot meža nozares un mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas lielo nozīmi sabiedrības vispārējā ilgtspējīgā attīstībā;

C. atzīstot mežu sociālo un ekonomisko funkciju nozīmi saistībā ar vides, ekoloģiskajām un kultūras funkcijām, kuras veido svarīgus mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas elementus, un vajadzību regulēt šīs funkcijas, lai pozitīvi reaģētu uz sabiedrības augošajām un dažreiz pretrunīgajām prasībām;

D. apzinoties, ka ir vajadzīgs plašāks dialogs starp meža nozari un sabiedrību kopumā, lai noteiktu vispārpieņemtus meža politikas mērķus;

E. apliecinot, ka meži un mežsaimniecība ir viens no galvenajiem ilgtspējīgas lauku attīstības pīlāriem, un atzīstot, ka mežsaimniecība un citas nozares, kuras ir vērstas uz ilgtspējīgu attīstību, cita citu papildina;

F. apzinoties, ka meža nozare daudzās Eiropas valstīs ir tiešas un netiešas nodarbinātības avots, ļauj radīt jaunas darba vietas un gūt ienākumus pārsvarā lauku teritorijās tādos daudzveidīgos uzņēmējdarbības veidos kā netradicionāla sīkražošana, cita ar mežu saistīta darbība, piemēram, atpūta un ekotūrisms un cita jauna veida uzņēmējdarbība;

¹ Meža principi – “juridiski nesaistošais autoritatīvais paziņojums par principiem, kas attiecas uz Globālo vienošanos par visu meža tipu apsaimniekošanu, saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību”.

² “Mežu resursi un mežu zeme ir ilgtspējīgi jāapsaimnieko atbilstoši tagadējās paaudzes un nākamo paaudžu sociālajām, ekonomiskajām, ekoloģiskajām, kultūras un garīgajām vajadzībām.”

³ “*Ilgspējīga apsaimniekošana* ir mežu un meža zemju apsaimniekošana un izmantošana tādā veidā un tempā, kas ļauj saglabāt to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, vitalitāti un spēju gan tagad, gan nākotnē īstenot būtiskas ekoloģiskas, ekonomiskas un sociālas funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā, nenodarot kaitējumu citām ekosistēmām.”

G. atceroties, ka pamatotam un atbilstošam tiesiskajam, institucionālajam un ekonomiskajam regulējumam ir nozīme mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas praksē;

H. atceroties, ka Eiropas mežu apsaimniekošana ir atkarīga no miljoniem privāto īpašnieku un tādu valsts institūciju un citu publisko struktūru darbības, kam ir stabilas tradīcijas un tiesības;

I. uzsverot, ka koksnes un nekoksnes meža produkti, ko iegūst ilgtspējīgi apsaimniekotos mežos, ir atjaunojami un videi draudzīgi un ka jāizstrādā piemērotas novērtēšanas metodes attiecībā uz ārpustirgus meža produktiem un pakalpojumiem;

J. atzīstot vērtīgo ieguldījumu, ko devusi *FAO/EEK/ILO*⁴ Mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas sociālo aspektu speciālistu grupa, īpaši, izstrādājot ziņojumu “Cilvēki, meži un ilgtspējība”,

apņemas veicināt

1. šajā rezolūcijā izklāstīto vispārīgo pamatnostādņu un turpmākās rīcības īstenošanu;

2. pieredzes apmaiņu un sadarbību, veicot turpmāko rīcību Eiropā ar esošo starptautisko organizāciju un institūciju starpniecību.

I DAĻA. VISPĀRĪGĀS PAMATNOSTĀDNES

1. Mežsaimniecības un plašas sabiedrības mijiedarbība jāveicina, izmantojot partnerības, un jānostiprina, uzlabojot vispārējo informētību par mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas koncepciju un mežu un mežsaimniecības nozīmi ilgtspējīgā attīstībā. Tāpēc mežsaimniecībā ir vajadzīgs pietiekami augsts līdzdalības, izglītības, sabiedrisko attiecību un pārskatāmības līmenis.

2. Pamatots tiesisks, institucionāls un ekonomisks regulējums jāuztur un jāuzlabo valsts līmenī, lai visiem mežu īpašniekiem dotu iespēju nodarboties ar mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un veikt ilgtermiņa ieguldījumus mežsaimniecībā, kā arī motivētu viņus to darīt.

3. Sadarbības struktūras, īpaši mežu īpašnieku organizācijas, jāstimulē attīstīties un nostiprināt spēju nodarboties ar mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un cita starpā veicināt informācijas plūsmu, produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu arī attiecībā uz jauniem meža produktiem un pakalpojumiem, kas vēl nav laisti tirgū.

4. Mežsaimniecības ieguldījums lauku ilgtspējīgā attīstībā pilnībā jāizmanto, saskaņojot meža politiku un programmas ar pasākumiem citās nozarēs, piemēram, lauksaimniecībā, tūrismā, vides nozarē, enerģētikā un rūpniecībā, ņemot vērā šo nozaru savstarpējo papildināmību un sinerģiju.

5. Ar mežu saistītie kultūras, sociālie un vides tirgus un ārpustirgus pakalpojumi jānovērtē, un to devums sabiedrībai un lauku ilgtspējīgai attīstībai jāiekļauj meža nozares un citu nozaru vispārējā politikā un programmās.

⁴ *FAO* – ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija, *EEK* – ANO Eiropas Ekonomikas komisija, *ILO* – Starptautiskā Darba organizācija.

6. Jāstimulē jaunas nodarbinātības un ienākumu gūšanas iespējas, ko rada ilgtspējīga mežsaimniecība, īpaši, dažādojot pasākumus, kas attiecas uz mežiem.

7. Cilvēkresursu attīstības politikai jāstimulē pielāgošanās mainīgajām darba iespējām meža nozarē, jāpaplašina mežu īpašnieku un apsaimniekotāju, kā arī mežsaimniecībā nodarbināto kompetence mežu apsaimniekošanā un jācenšas nodrošināt vienlīdzīgas nodarbinātības, ienākumu gūšanas, mācību un karjeras iespējas.

8. Jāatzīst un pilnībā jāizmanto dzimumu aspekti Eiropas mežsaimniecībā un to iespējas mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas turpmākajā attīstībā.

9. Koksnes un citu meža produktu ražošana un pakalpojumu sniegšana, pārdošana un patērēšana ilgtspējīgi apsaimniekotos mežos, kuri veido svarīgu atjaunojamu resursu, aktīvi jāveicina, lai uzlabotu mežu apsaimniekošanas ekonomisko izdevīgumu, izmantojot jaunās tirgus iespējas.

II DAĻA. TURPMĀKĀ RĪCĪBA

Parakstītājvalstis un Eiropas Kopiena apņemas veikt turpmāku rīcību.

1. Pietiekamā līmenī izvērst dialogu ar sabiedrību un izveidot efektīvas programmas, lai palielinātu informētību par labumu, ko sabiedrība gūst no ilgtspējīgas mežsaimniecības.

2. Turpināt izstrādāt nosacījumus ieinteresēto pušu līdzdalībai meža politikas un programmu izstrādē.

3. Izpētīt veidus un līdzekļus, lai valsts līmenī uzturētu un pilnveidotu tādu pamatotu tiesisku, institucionālu un ekonomisku regulējumu, kas visiem mežu īpašniekiem ļautu nodarboties ar mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un veikt ilgtermiņa ieguldījumus mežsaimniecībā, kā arī un radītu motivāciju to darīt.

4. Pielāgot izglītības un mācību sistēmas un programmas augsti kvalificētu daudznozaru darbinieku sagatavošanai, panākot arī plašāku sieviešu iesaistīšanu mežsaimniecības pasākumos.

5. Veicināt pētījumus par sieviešu lomu Eiropas meža politikā un praksē, īpaši saistībā ar izglītību, mācībām, komunikāciju un lēmumu pieņemšanu, lai uzlabotu mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

6. Koncentrējoties uz jaunām preču ražošanas un pakalpojumu sniegšanas iespējām un metodēm ilgtspējīgi apsaimniekotos mežos, veicināt jo īpaši tādu izglītības un mācību programmu veidošanu, kas paredzētas mežu īpašniekiem un apsaimniekotājiem.

7. Veicināt salīdzinošus pētījumus par koksnes un nekoksnes aizstājējiem, ņemot vērā to pilnu dzīves ciklu, un censties radīt apstākļus, kas ir labvēlīgi tādu ilgtspējīgi apsaimniekotu mežu koksnes un citu produktu ražošanai un pakalpojumu sniegšanai, pārdošanai un patērēšanai, kas rada dzīvotspējīgu alternatīvu konkurējošiem produktiem, kurus ražo no neatjaunojamiem dabas resursiem, un attiecīgi uzlabo nodarbinātību un vairo ienākumus.

8. Veicināt atbilstošu drošības un veselības standartu un prakses uzlabošanu un piemērošanu un mežu īpašnieku, mežu darbinieku un uzņēmēju profesionalitātes un prasmju sertifikāciju.

9. Veikt turpmākas pūles mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas sociālekonomisko aspektu izpētei, īpaši visa mežu preču un pakalpojumu klāsta novērtēšanai, lai sniegtu ticamu informāciju politikas veidošanai un lēmumu pieņemšanai, kā arī atklātam dialogam.

10. Veicināt koksnes un nekoksnes meža produktu un pakalpojumu novērtēšanas rezultātu iekļaušanu valsts ekonomikas un dabas resursu uzskaites sistēmās.

11. Novērtēt tādu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un programmu kā brīvprātīgo un neatkarīgo mežu sertifikācijas sistēmu potenciālo ietekmi uz mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu saskaņā ar rīcības priekšlikumiem, par ko vienojusies Starpvaldību mežu ekspertu darba grupa (*IPF*).